

25.83x30.97	31	30	עמוד	קו למושב	28/07/2011	28243649-8
חברת מושבי הנג - 25890						

המביא לחם

כמה דברים שאולי לא ידעתם על החיטה הישראלית: היא רכה מדי, לא מתאימה לאפיית לחם, ויבול שנתי שלה מספיק בקושי לשלושה חודשים. שרה ליבוביץ-דר מביאה את הנתביב הבעייתי שמתחיל בשדות שנזרעים מסיבות פוליטיות, עובר דרך בעלי טחנות קמח שמקטרים על האיכות, עוצר בבורסת החיטה בקנזס (כן, יש דבר כזה) ונתקל אפילו בתוכנית אובמה ובסיינפלד. ארץ חיטה? לא ממש

כל החורף לחדרי שמים, חיטה לא משקים והיא תלויה לחלוטין בגשם, ובחודש מאי קוצרים. קשה לתאר כמה הקציר מרגש, איך ניגשים לחיטה כדי לברוק אם היי תה שנה טובה. זה נותן סיפוק עצום. אבל בסופו של דבר הגשם, אותו מצרך נדיר במקומותינו, על פיו יישק דבר.

"איזה אדם מלבד מגדל חיטה קם בבוקר ודבר ראשון רץ למחשב כדי לברוק את כל אתרי מזג האוויר בתקווה שמישהו מהם ינבא גשם," אומרת ארנה אינשטיין מקיבוץ מגן החולשת על 11 אלף דונמים של חיטה. "הכל תלוי בו. לפעמים יש צפי לגשם ואז את יוצאת לשרה, מביטה לשמים ורואה שהעננים חולפים מעליך

הוא נולד בקיבוץ והוריו הם ממייסדיו. "הצמח הזה נותן לנו את החיים," הוא אומר, "מיליארי בני אדם לאורך השנים חיו על חיטה. הוא גדל כאן מאז תקופת התנ"ך. בשבילי גידול חיטה הוא צורת חיים."

איזו צורת חיים יש למגדל חיטה? "אני חי במרחבים, בשדות הפתוחים, רחוק מהרעש של הערים. אני יכול לבנות לך על החיטה מגדל שלם של חינוך וצירי נות וגם עצם העבודה מעניינת."

כל שנה נראית אחרת, כל שנה היא סיפור חדש, אקלים חדש, עולם ומלואו, שום דבר לא חוזר על עצמו. רק דבר אחד קבוע: בנובמבר אנחנו זורעים, ממתינים

אצלנו גרגירים. אין לנו אפילו לא גרם אחר של חיטה. כבר שנה חמישית שאנחנו בכצורת."

למה אתם ממשיכים לגדל חיטה? "כדי להחזיק אדמות. יש כאן מדיניות של לא להשאיר שדות לא מעובדים. מתוך העיקרון הזה החיטה הישראלית צומחת." בלומר, הפוליטיקה נכנסת חזק אל ענף החיטה?

"לא חזק, אבל נכנסת." מגדל החיטה הידוע רנתי שרייבמן מקיבוץ בית אלפא מסרב לראות בחיטה רק עסק כלכלי או פוליטי. בשבילו זאת אהבה. שרייבמן (73) עובר למעלה מחי מישים שנה בשדות החיטה של בית אלפא.

שרה ליבוביץ-דר, צילום: דוד עינב

רוב החיטה הנצרכת בישראל, מיליון טונות בשנה, מיובאת מארצות הברית. כ-300 חקלאים ישראלים בנגב ובצפון הארץ מגדלים 150 אלף טונות חיטה, והם מספקים ק כעשרה אחוזים מהחיטה הנצרכת בארץ, לעתים אף פחות. השנה הייתה שנת בצורת, ומגדלי החיטה בנגב אפילו לא טורחים לקצור את החיטה בחלק גדול מהאדמות. "עצוב לי להגיד את זה," אומר יאיר מנע, מנכ"ל חברת מושבי הנגב, אי גוד של 34 מושבים שנחשבים למגדלי החיטה הגדולים בארץ, "אבל השנה לא היו

רנתי שרייבמן. חיטה היא לא רק עסק כלכלי

